Årets Træ - udvælgelse af vinder

20.00.00A00 *26/5909* *Åben sag*

Sagsgang

KFL

Sagsfremstilling

På Kommunalbestyrelsens møde den 14. januar 2025 blev der fremsat initiativretsforslag vedr. Årets Træ i Norddjurs Kommune 2025 og årene fremover. Kultur- og Fritidsudvalget godkendte den 11. juni 2025 kriterier og procedure vedrørende Årets Træ.

I denne sag skal Kultur-, Fritids- og Landdistriktsudvalget ud fra tre nominerede indstillinger kåre Årets Træ i Norddjurs Kommune.

Efter Kultur- og Fritidsudvalgets beslutning den 11. juni 2025 har en komité nomineret tre træer til Årets Træ. Komitéen består af en repræsentant fra Grønt Råd, en repræsentant fra Det Grønne Museum, en repræsentant fra Skovskolen og en repræsentant fra Arkiv Samvirket i Norddjurs Kommune. Borgere har haft mulighed for at indsende indstillinger fra den 19. juni til den 1. oktober 2026. Der er kommet 11 indstillinger.

Indstillingerne er bedømt ud fra følgende kriterier:

- Alder og størrelse
- Lokalhistorisk betydning
- Synlighed for offentligheden
- Træets opbygning
- Træets placering og samspil med omgivelserne
- Træets økologiske værdi (levested for flora og fauna)
- Træets sansemæssige kvalitet (duft, syn, følelse)

Nedenstående tabel viser et sammendrag af indstillinger og komiteens bemærkninger til de tre nominerede træer. Indstillingerne af de tre nominerede træer er sammen med en samlet oversigt med alle indstillinger vedlagt som bilag.

Træart, sted	Sammendrag fra indstilling	Komiteens bemærkninger
Kastanje, Åstrupbakken lige uden for Grenaa	Træet gør sig utrolig flot i landskabet, hvor det står alene og troner over markerne. Det er placeret på en forhøjning, så det selv fra lang afstand fremstår tydeligt og flot. Derudover er det tydeligt, at nogen passer og plejer træet.	Træet har et enestående samspil med omgivelserne, hvor det med sin harmoniske, paddehatteformet krone bryder de horisontale linjer i landskabet. Det velvoksne træ er bevaret gennem tiden trods placeringen tæt på vejen og har stor landskabelig værdi. Træet har et særligt kulturspor, da grenene over vejen er klippet i frihøjde, så der både er plads til natur og mennesker.
Piletræ, Grenaa ved Andereservatet	Jeg har beundret og fotograferet dette flotte gamle træ igennem flere år. Det fortjener at blive anerkendt som årets træ.	Træet fremstår markant i bybilledet og er harmonisk og smukt med anslået alder på ca. 60 år. Piletræer og vand hører sammen og træet markerer, at her løber Grenåen gennem byen. Træet har med sin tidlige blomstring stor værdi for insekter, ikke mindst bier og humlebier. Med de lange, tynde grene ”synger” træet eventyragtigt og leder tankerne hen på Vinden i piletræerne.

		Piletræer er i de drænede skove efterhånden en sjældenhed. Dette træ har fået lov at stå og bringer natur ind som en del af det bebyggede miljø.
Bøg, Gjerrild	Det kan da bare ikke være andet end Svalebøgen i Gjerrild, helt enkelt.	Træet er i sammenbrudsfasen, hvor det er muligt at opleve den fulde nedbrydning af et træ, der indtil for et par årtier siden var Danmarks tykkeste bøgetræ. Træet har høj biodiversitetsværdi, er levested for et væld af insekter og viser den naturlige nedbrydningsproces, der er sjældent at se, da træer normalt fjernes tidligt i sammenbrudsfasen. Svalebøgen – det at svale sig under grenene - er ifølge Dansk Træregister bevaringsværdigt og af national betydning og træet har lagt navn til vejen Ved Svalebøgen. Det står synligt og markere en lang offentlig indsats med at sikre træet. Træet er indenfor nærmeste årrække væk og hvis det skal hædres som årets træ, skal det være nu.

Kåringen af Årets Træ annonceres umiddelbart efter udvalgsmødet. I juni 2026 blev der afholdt et arrangement ved Årets Træ. I lighed med det vil der i anden kvartal 2027 blive afholdt et arrangement ved dette Årets Træ.

Sammenhæng til andre politikker/strategier og fagområder

Kåringen af Årets Træ understøtter Norddjurs Kommunes Kommuneplan under temaerne byer og landsbyer; turisme og friluftsliv; natur og landskab; klima og energi; samt velfærd og kultur.

Økonomiske konsekvenser

Til administration, annoncer og presse i forbindelse med Årets Træ afsættes 20.000 kr. årligt på det relevante fagudvalgsbudget.

Lovgrundlag

Ingen relevant lovgivning.

Indstilling

Chefen for Kultur, Fritid, Turisme og Biblioteker indstiller, at Kultur-, Fritids- og Landdistriktsudvalget kårer Årets Træ blandt de tre nominerede træer.

Bilag:

1	Åben	Indstillinger til Årets Træ
2	Åben	De 3 nominerede træer til Årets Træ